

Mesék karácsonyra 4

A fogvatartottak maguk választotta esti meséket mondanak föl cédére és küldenek haza karácsonyra az egri börtönben. Van köztük, aki hét hónapja nem látta a gyerekeit, mert nem akarta, hogy a gyerek lássa a bilincseket. A Magyarországon egyedülként meseterápiás programot működtető egri női börtönben jártunk.

Tisztelt Olvasók!

Közeledik a karácsony és az újév, lassan ünneplőbe öltözik minden és mindenki. Mi is azon voltunk, hogy becsem-pésszünk egy kis ünnepi hangulatot a börtönök falai közé, ez alkalommal húsz oldalon.

Szép történetre bukkantunk Egerben, ahol a fogvatartottak mesés üzeneteket küldtek karácsonyra szeretteiknek, cédére rögzítve. Egy elítélt börtön-ihlette novelláját egy másik fogvatartott festményei illusztrálják, aki a festés mellett bohócdoktorként beteg gyerekeknek segít nevetni. Nem marad el az éves sportösszefoglaló, összegyűjtöttük a bel- és külföldi híreket, és készültünk ajándékötletekkel is.

FIGYELEM, JÁTÉK!

Aki figyelmesen elolvassa az újságot és kitölti a totót, idén is részt vehet az újévi nyereménysorsoláson.

Békés karácsonyt és kellemes időtöltést kíván a szerkesztőség!

Rockopera bemutató

Balassagyarmaton

7

Bohócdoktor segít

Gyulán

10

Sportvilág, 2010

16

Újévi nyereményjáték

Kvízkérdések

18

Idén történt

Az év vége mindig jó alkalom arra, hogy visszatekintsünk, melyek voltak az év legemlékezetesebb pillanatai. Mi most 2010 két kiemelkedő eseményét, az Első Autentikus Zenei Fesztivált és az árvízi helytállást idézzük fel újra.

Madárként szárnyaló lelkek

Kéttucat zenekar az ország majd minden intézetéből, csaknem száz fellépő, neves cigány művészekből álló zsűri, és persze fergeteges hangulat – így összegezhető az Első Autentikus Zenei Fesztivál, amelynek május 6-án Tököl adott helyet.

- Igazán akkor van a muzsikának feelengje, ha valami fontos történik az emberrel. Ha jó dolog, akkor öröme lesz belőle, ha rossz, akkor bánatos, kesergő. Bennünket nagyon feldobott ez a verseny, az, hogy egyáltalán itt lehettünk, igazi figyelmet kaptunk, ezért is játszottunk vidám, pattogós, gyors számokat. No meg, mert olyan hírességek tapsolták nekünk a ritmust a zsűriben, mint *Bangó Margit* meg a *Choli bácsi*... – indokolta a győztes szegediek valóban elsöprő lendületét *Patáj Róbert*, akinek a kalocsai nők mellett még a baracskaiak muzsikája tetszett.

Nem kevésbé voltak feldobva a tököli fiatalok, akiket talán még a kalocsai lányoknál és a szegedi fiatalemberekénél is jobban sztárolt (a hazai pálya előnye) a szép számban megjelent média. Dicséretükre legyen

mondva, megadó türelemmel viselték el, amikor huszadszor állították be őket a fotósok, mint egy kispályás focicsapatot, hatásvadász pózban a tököli masszív börtönfal elé.

– Öt napom van még a szabadulásig, úgyhogy engem már semmi nem zavar – nyugtázta mosolygva a felfokozott médiaérklődést *Horváth Richárd*, a tököli Szerafin zenekar énekeese. – Erős volt a mezőny, büszke vagyok a srácokra.

Mindenki úgy vélte, hogy a fogvatartott zenészekből álló együttesek többségének produkciója akár a Megasztárban is megállta volna a helyét. Különösen igaz ez a győztes szegediek, a mögöttük végzett tököliek és tiszalökiek, no meg nem utolsósorban a kalocsai lányok és asszonyok teljesítményére.

Bízunk benne, hogy a madárként szárnyaló lelkek csak az első fecskék voltak, és a fesztivál a magyar börtönök hagyományává válik.

Férfiak a gáton

Májusban és június elején elképesztő mennyiségű csapadék zúdult Magyarországra, a helyzet Északkelet-Magyarországon volt a legsúlyosabb, átszakadt gátak, elöntött házak megrendítő látványa tárult elénk. A védekezésben a büntetés-végrehajtás szervezete is részt vett. A fogvatartottak és a személyi állomány helytállásáról a miniszterelnök és a belügyminiszter is elismeréssel szólt.

A mentésből a fogvatartottak és a büntetés-végrehajtási szervezet munkatársai is kivették a részüket: a május 16-tól június 12-ig tartó védekezést több mint 1800 fogvatartott

és 850 bv-s munkatárs segítette, homokzsákokat töltöttek, szállítottak, nyúlgátat építettek. A fogvatartottak ezekben a napokban kimagaslóan lelkiismeretes munkát végeztek. Talán az együttérzésnek és az összefogásnak is köszönhető, hogy a védekezés heteiben semmilyen rendkívüli esemény sem történt.

Veress Zoltán Tiszalökről érkezett a gátra. Őt az együttérzés mellett az is motiválta, hogy rabtársaival hozzájárulhat az előítéletek megváltoztatásához. „A munkaterületeket határoló fáklyák pislákoló fényénél láttuk, hogy a kiöntött Hernád egyre közelebb kúszik hozzánk. Ez a vízszint emelkedését jelentette és megértettük, hogy nagy baj van, mentünk is a gátra. Kétnapi küzdelem után győztesen kerültünk ki a természet és az ember párvialából. Ez idő alatt sok megható élményben volt részem: láttam, hogy egy néni szendvicseket osztogat a fogvatartottaknak és öröknek. Sokan otthonról hozták a kávé és néhány mosoly és biztató szó mellett kínálták nekünk. A legmeghatóbb viszont az volt, mikor elindultunk vissza az intézetbe: a falu népe kint állt a kapuk előtt és integettek nekünk, így nyilvánítva ki hálájukat és köszönetüket.” A felügyeletről elmondta, hogy „Egyik fél sem esett ki a szerepéből. Előfordult, hogy a felügyelők lapátolták, míg a fogvatartottak tartották a zsákokat. Az élelmet egymás mellett fogyasztottuk el, a megpróbáltatásokat együtt küzdöttük le.”

Pálhalmán olyan önkéntes fogvatartottakat kerestek, akik vállalták a nehéz munkát a gátakon. *Horváth József* gondolkodás nélkül igent mondott, mert már napok óta figyelte a híradásokat. Öt órán keresztül utaztak, mire Vizsolyra értek, de látva a helyzet súlyosságát és a kétségbeesett emberek arcát, nem törődtek a hosszú út fáradalmaival, azonnal megkezdték a zsákok pakolását. „Vizsoly és Vilmány gondja volt ránk bízva. Boldog vagyok, hogy részt vehettem az árvízi védekezésben és megmutathattuk, hogy a fogvatartottakra is lehet számítani, ha bajba kerül az ország” – osztotta meg gondolatait a Börtönújsággal *Horváth József*.

A Mikulás Balassagyarmaton

A Balassagyarmati Fegyház és Börtön fogvatartotti színjátszó köre zenés Mikulás-napi műsort adott a Reménysugár Gyermekotthonból érkező gyermekeknek. A börtönkápolnában tartott rendezvényre a Mikulás ajándékot is hozott: zsákjában ott lapult a fogvatartottak által a gyermekotthon részére gyűjtött, több mint hatvanezer forint összegű pénzzadomány is.

A Mikulás a fogvatartottakhoz sem jött üres kézzel: jutalombeszélőn adták elő „A Mikulás sapkája” című műsorukat gyermekeiknek. A rendhagyó rendezvényen a Máltai Szeretetszolgálat jóvoltából harminc gyermek kaphatott Mikulás-csomagot és Tündérvásár című újságot.

Börtönkórus adventje Kalocsán

A Kalocsai Fegyház és Börtön kamarakórusának énekét követően gyűjtotta meg *Török Ferenc* polgármester Kalocsa óriási adventi koszorúján az első gyertyát a város sétálóutcájában, sőt, a börtönkórus dalaira kapcsolták fel a város karácsonyi díszkivilágításának égőit is. A meghitt ünnepséget még az eső sem tudta megzavarni, a város polgárait a karácsonyi dalok mellett bejglivel, forró teával és forralt borral kínálták.

Féner Tamás kiállítása Baracskán

A zsidó ünnep, hanuka alkalmából a Közép-dunántúli Országos Bv. Intézet baracskai objektumában *Féner Tamás* fotóművész képeit állították ki. A kiállítást *Schönberger András* főrabbi nyitotta meg, aki megnyitóbeszédében megköszönte a fogvatartottak érdeklődését és az intézet vezetésének nyitottságát. A főrabbi meghatottan köszönte meg azt is, hogy a fogvatartottak idén már másodszor tették rendbe önkéntesen az elárvult kápolnásnéki zsidó temetőt.

A megnyitón Schönberger András főrabbi részletesen ismertette a képeken látható eseményeket, helyszíneket, valamint a különböző liturgikus tárgyakat és azok történetét is, a megnyitó után pedig kötetlen beszélgetés keretében válaszolt az érdeklődő fogvatartottak kérdéseire.

Mesefigurák a soproni gyerekeknek

A sopronkőhidai képzőművész-szakkör két fogvatartott tagja szép ajándékot készített a soproni gyerekeknek: a nemrég átadott Gyermek Átmeneti Otthonában mesefigurákat festettek az egyik szoba falára. Az egyik művésztől, *Körző Frigyes*től megtudtuk, hogy a mesejeleneteket az internetről töltötték le, majd rajzolták fel a falra, ezután következett a képek kifestése. - Nemsokára szabadulok, örülnék, ha

a képeimmel pénzt is tudnék keresni a szabad életben – mondta, már a visszailleszkedésre is gondolva. Az átmeneti otthon vezetői szerették volna otthonosabbá tenni a gyermekek számára az új intézményt, ezért kérték a börtön segítségét. Ahogy az intézet vezetője elmondta, csak néhány képet szerettek volna, de az elkészült szemem gyönyörködtető alkotásnak sokkal jobban örülnek.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Dr. Kökényesi Antal** bv. altábornagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, PResolver Communications • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **Vividfour Stúdió**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Egri mesék karácsonyra

A fogvatartottak maguk választotta esti meséket mondanak föl cédére és küldenek haza karácsonyra az egri börtönben. Van köztük, aki hét hónapja nem látta a gyerekeit, mert nem akarta, hogy a gyerek lássa rajta a bilincseket. Az otthonmaradottak fájdalmára és nehézségeire is gondolt Juhász Attila börtönparancsnok, amikor nekiállt a program megvalósításának. A Magyarországon egyedülként meseterápiás programot működtető egri női börtönben jártunk.

Rálátok a szomszédos általános iskola udvarára a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet emeleti kultúrterméből. Péntek délelőtt van, süt a nap, kicsöngettek. Az ablak csukva, de behallatszik az iskolások hangja. Az elítéltek saját gyerekeiket legfeljebb havonta egyszer láthatják. A beszélőkön biztonsági okokból korlátozott a testi érintkezés, ilyenkor az asztalok két ellentétes oldalán ülnek a fogvatartottak és a látogatók.

„Sokszor látni, hogy a látogatófogadás végén a három-négy évesek zokogva kapaszkodnak az anyjukba. Ezeken a gyerekeken akartunk segíteni” – mondja a nyolcvan-nyolcvanöt nőt fogva tartó intézet parancs-

A program az összes női fogvatartott előtt nyitva állt. Első körben harmincan jelentkeztek, később harminchatra nőtt a létszám.

Ne sírjon azért, mert anyának rossz

Egyikük sikkasztásért ül. Áprilisban vonult be a börtönbe, hét hónapja nem látta hat és fél éves fiát. A rabok heti hatvan perccel, naponta maximum tízet telefonálhatnak, így minden nap tudnak beszélni a gyerekekkel. A kislány rajzokat küld neki, de azt titkolja előle a család, milyen címre postázzák a képeit. A gyerek úgy tudja, anyja külföldön dolgozik. „Utólag biztos el fogom neki mondani, de nem akarom, hogy azért sírjon, mert anyának rossz. Nem akartam annak kitenni, hogy lássa az öröket, a bilincseket, ez őt nagyon meg tudná rettenteni” – magyarázza.

Életellenes bűncselekményért kiszabott tízéves büntetésének vé-

noka, *Juhász Attila* bv. ezredes, miután felkísér minket a százéves épület kanyargós lépcsőin az irodájába. A harmincas parancsnok szeptemberben Kelet-Közép-Európában egyedülálló meseprogramot indított a női raboknak. A fogvatartottak cédére rögzített mesét küldhetnek haza a börtönből.

Az ötletet az Angliában 2006-ban kezdődött Storybook dads nevű program adta, amely ott ma már szinte az összes börtönben működik, átvette az Egyesült Államok, Kanada, Ausztrália és a skandináv országok is – kezd bele az egri parancsnok. A programról egy februári konferencián hallott először. Levelezni kezdett az angol ötletgazdával, aztán a mesekönyveket biztosító helyi könyvtár, a technikai felszerelést adó egri tévé és egy meseterapeuta ingyenes segítségével beindították a magyar változatot.

ge felé jár a másik nő, jövő márciusban szabadulhat. A gyerekei közben felnőttek, a nagyobbik húsz-, a kisebbik tizenöt éves. Az idősebb nem tudta megemészteni, hogy az anyja börtönbe került, elzárkózik tőle.

A harminchat résztvevő összesen hatvankilenc produkciót készített, volt, aki egymaga öt anyagot állított össze. Mindegyik cédén lesz egy 20-25 perces meseanyag és egy 1-2 perces személyes üzenet. A cédéket karácsonyi ajándéknak szánják. Még hátra van a kézzel készített borítók befejezése.

Boldogan élnek, míg meg nem halnak

„Három cédét csináltam, a kislámnak, a páromnak és a nagyinak – mondja a sikkasztásért ülő nő. – Mindhárom egy-egy Andersen-mesét kapnak. A nagymamáé a fülemülés, mert annak az a vége, hogy „a jóság a legnagyobb érték a világon”. A kislányé a fenyőfa története, de abban a változatban, amelyiknek boldog vége van,

Mese a cédéről Az Élet hatalma

Egy napon az Élet vándorútra kelt a világon. Csak ment, mendegélt, míg egy emberhez nem ért. Annyira meg volt annak duzzadva az egész teste, hogy mozdulni is alig tudott.

– Ki vagy te? – kérdezte az ember.

– Én vagyok az Élet.

– Ha te vagy az Élet, akkor talán meg tudsz engem gyógyítani – mondta a beteg.

– Meggyógyítalak – felelte az Élet –, de tudom, hogy hamarosan elfelejtesz engem és a betegségedet is.

– Hogy felejtethném el! – kiáltotta a férfi.

– Rendben. Hét év múlva újra eljövök.

Akkor majd meglátjuk – válaszolta az Élet.

Megszórta a beteget az út porával. A férfi rögtön meggyógyult.

Az Élet tovább ment és találkozott egy leprással.

– Ki vagy te? – kérdezte a férfi.

– Én vagyok az Élet.

– Az Élet? Akkor igazán

meggyógyíthatnál.

– Megtehetem – felelte az Élet –, de tudom, hogy hamarosan elfelejtesz engem és a betegségedet is.

– Hogyan felejtethném el! – sópáncodott a férfi.

– Rendben. Hét év múlva újra eljövök.

Akkor majd meglátjuk – válaszolta az Élet.

Megszórta a beteget az út porával, és a férfi máris meggyógyult.

Megint útra kelt az Élet. Pár nap múlva elérkezett egy vakhoz.

– Ki vagy te? – kérdezte a vak.

– Az Élet.

– Ó, te vagy az Élet! – kiáltott fel örömmel a vak. – Kérlek, add vissza szemem világát!

– Megteszem. De tudom, hogy hamarosan elfelejtesz engem és a betegségedet is.

– Biztos, hogy nem foglak elfelejteni – ígérte meg a vak.

– Jól van, hét év múlva újra eljövök, és akkor majd meglátjuk – mondta az Élet.

Megszórta a vakot az út porával, és az máris újra látott.

Amikor eltelt a hét év, ismét útra kelt az Élet. Átváltozott vakká és először ahhoz az emberhez ment, akinek visszaadta a látását.

– Kérlek, hadd éjszakázzam nálad – kérte az Élet.

– Mi jut eszedbe? – rivallt rá az ember.

– Hordd el magad! Már csak az hiányzik, hogy minden nyomorék itt telepedjen le!

– Látod – mondta az Élet

–, hét évvel ezelőtt vak voltál. Akkor

meggyógyítottalak. És megígérted, hogy sem a vakságodat, sem engem nem felejtess el.

Ekkor az Élet felvett egy kevés port az útról, és a hálátlan emberre szórta. Attól kezdve az újra vak lett.

Az Élet ment tovább. Elérkezett ahhoz az emberhez, akit hét évvel ezelőtt kigyógyított a leprából. Az Élet leprássá változott és szállást kért.

– Tűnj innen! – kiáltott rá az ember –, még megfertőzöl engem is!

– Látod – mondta az Élet –, hét évvel ezelőtt kigyógyítottalak a leprából. Akkor megígérted, hogy nem felejtess el sem engem, sem a betegségedet.

Majd vett egy kevés port az útról és az emberre szórta, aki abban a pillanatban újra leprás lett.

Végül az Élet olyan emberré változott, akinek mindene meg volt duzzadva annyira, hogy mozdulni is alig tudott.

Így kereste fel azt, akit hét évvel ezelőtt először meggyógyított.

– Éjszakázhatnék nálad? – kérdezte tőle.

– Szívesen látlak, gyere csak be – hívta beljebb az ember. – Ülj le, te szegény.

Csinálok neked valami ennielót. Nagyon is jól tudom, hogyan érzed magad.

Valamikor az én tagjaim is így meg voltak dagadva. De pontosan hét évvel ezelőtt, amikor erre járt az Élet, meggyógyított.

Azt mondta akkor, hogy hét év múlva újra eljön. Várj itt, amíg erre jön. Talán neked is tud segíteni.

– Én vagyok az Élet. Te vagy az egyetlen, aki sem engem, sem a betegséget nem felejtette el. Ezért egészséges maradsz mindörökre.

Amikor elbúcsúzott a jó embertől, azt mondta még neki:

– Az élet mindig változik. A boldogságból sokszor boldogtalanság lesz. A szükség gazdagsággá alakul, és a szeretet átsaphat gyűlöletbe. Ezt senkinek sem szabad elfelejtenie.

Afrikai népmese

a párom A tűzszerszámot kapja, az arról szól, hogy „sok viszontagságon megy át a fiú és a lány, de végül boldogan élnek, míg meg nem halnak”. Társa Az élet hatalma című mesét választotta, anyjának egy dalt küld, a Lord együttes Anyám című számát.

„Ennél szebb vagy értékesebb ajándékot nem tudtam volna nekik adni. Első hallásnál sírni fognak, talán másodszorra is, de aztán, ha hiányzom, bármikor meghallgathatják” – mondja.

A programot Egerben továbbfejlesztették az eredeti angliai változathoz képest, itt nemcsak mesét mondtak fel a rabok, hanem a napi munka után heti rendszerességű drámapedagógiai, meseterápiás foglalkozásokon is részt vettek. Nekik is olvasott meséket *Luzsi Margó* meseterapeuta, közösen megbeszélték a történeteket. „Eleinte mindenki szerepet játszott, megpróbálta magát keményebbnek mutatni, mint amilyen, többen kinevették a másikat, de aztán ez is megváltozott” – mondja a parancsnok, aki maga is sokszor beült a foglalkozásokra.

Luzsi Margó szerint többeknek egyáltalán nem mesélt korábban senki, volt, aki a Piroska és a farkast sem ismerte. A foglalkozásokon előkerültek a Grimm testvérek, Andersen, a *Boldizsár Ildikó* által válogatott mesegyűjtemény, népmesék.

„Amikor meséltem, annak mindig katartikus hatása volt. Sokszor a szemükön láttam, hogy ült a dolog. A népmesék szimbólumai úgy működnek, mintha az ember meginna egy nagy bögre kamillateát. Nem tudjuk, hogyan hat, de hat” – mondja *Luzsi Margó*. A mesélni tanításkor nem akarta előadóművésszé tenni a rabokat, hangsúlyozásra sem kérte őket, csak az volt a lényeg, hogy jó legyen a tempó, megtartsák a szüneteket, hogy jól értse majd a mesét, aki hallgatja. A foglalkozásokon a hallgatóságot egy Virágnak elnevezett játékbaba helyettesítette, ő lett a program kalafigurája.

Andersen fenyőfája a sláger

Volt rab, aki menet közben vallotta be, hogy nem tud írni-olvasni, ő saját történetet mondott el. A terapeuta egy másik nőnek az internetről vadászott román nyelvű meséket, mert a rab gyereke nem beszél magyarul. Amikor a foglalkozások kezdődtek, vagy tizenötven Andersen fenyőfás meséjét akarták maguknak. Kiderült, azért, mert azt két évvel ezelőtt már előadták egy műsorban, de a meseterápián sokan rájöttek, hogy ez a mese nem annyira gyerekeknek való karácsonyi üzenet.

„Ez a mese saját magunknak szól. Mint a fenyőfának, semmi sem volt jó nekünk, mindig többre vágytunk” – magyarázza a sikkasztásért ülő nő. „Sokáig én is azt hittem, hogy a mese csak a gyerekeknek való, de döbbenet, mennyi mindent lehet vele üzeni” – teszi hozzá. Társa bólogat. Mindketten dicsérik a programot. Azt mondják, azóta jobban kijönnek a többiekkel is, nyitottabbak egymás felé, kialakult egy közösség. „Beszélünk egymáshoz, volt idő mindenki lelkébe belelátni.” Az egri börtönben tíz-tizenkét nő él egy zárkában. Akiknél betegség nem zárja ki, azok dolgoznak reggel héttől délután kettőig. A legtöbben cipőfelsőrészt készítenek vagy csavarokat csomagolnak, ezenkívül van egy könyvtáros, egy női fodrász és két takarító, tudjuk meg a nevelők vezetőjétől. A délután menete is be van osztva: szabadlevegőn tartózkodás, étkezések, fürdő, foglalkozások. „Itt is van szigor, házirend, de számos lehetőség is” – mondja az a rab, aki tízéves börtönmúltja alatt megjárta Kalocsát is. „Érdemes jónak lenni, mert kapunk is vissza érte” – teszi hozzá a társa. Egerben fut a Börtön a városért program is, van a rabok közt, aki már 27-szer vett részt a város területeinek szépítésében. A helyiektől pozitív visszajelzéseket kaptak, amíg kint dolgoztak.

Janecskó Kata, Index

Jókívánások és töltött káposzta Szolnokról

Szolnokon karácsonyi videóüzenetet küldhetnek a fogvatartottak családtagjaiknak: az öt-tíz perces üzenetekben verssel, prózával, mesével vagy egy rövid bibliai részlet felolvasásával kívánhatnak kellemes ünnepeket a hozzátartozóknak.

A szolnokiak megrendezik a karácsonyi töltöttkáposztafőző versenyt is, melyen a dolgozó élítéltek négyfős csapatokkal vehetnek részt. A főzőverseny helyszíne a sétaudvar, az alapanyagokat az intézet konyhája biztosítja. A versengő töltött káposzták bográcsban, szabad tűzön készülnek el, melyeket az intézet gasztronómiai guruiból álló szakértő csapat véleményez.

Mézeskalácsot sütöttek a kecskeméti börtönben

(Fotó: Gaál Béla)

Tízéves születésnap!

Több alkalommal nyílt már arra a lehetőség, hogy olyan dolgozókat találkozhassunk, akiknek csak akkor foglalkoztatásuk van, ami velünk történik a Hét napos büntetés-végrehajtási intézetben. Így most is arra szeretnénk kérni Önöket, hogy amennyiben lehetőség, az alábbi gondolatokat közzé tegyék az alábbi lapra.

2010. szeptemberben különleges feladatra kaptunk az Intézet vezetésétől, miszerint a már régóta működő, nagy létszámú és sikeres „Börtön a városért” program mellett Hecsuvaladára próbálkoztunk. A program célja az volt, hogy karácsonykor olyan ünnepi ajándékokat készítsünk, mint például: gyümölcsök, sütemények, párnák, amit saját magunk állítottunk össze. Mi valójában is a szüneti ajándékokat állít össze, elnevezésük a legelső karácsonyi ének egyikét és egy hét perces személyes üzeneti felvételüket minden jobbnak és szépnek. Ezzel a lehetőséggel először készült volt ez a program, tíz évvel ezelőtt készült, hamar elment, nagyon hamar, akár egy településre is, vagy egy intézményre is. Mindenképp felmerült a kérdés, hogyan is fogadják ezt ott? Feltettük a kérdést, kaptunk is válaszokat, tíz évvel ezelőtt Hecsuvaladára arról hívták meg, hogy segítsünk nekik, akik ott vannak, akik egy évtizeddel ezelőtt kaptak egy ajándékot. Úgy is, hogy Hecsuvaladára, akik mindent megpróbáltak, és az ajándékot kézbe vehették, megcsinálták neki egy-egy üzenet, amit egy-együküknek tudtak volna az évtizedben. Hecsuvaladára nagyon

„...Sokan sírtunk, sokan izgultunk, remegő hangon mondtuk el gondolatainkat, de mindenkit életetett a tudat, hogy karácsony estéjén mindenképp ott lesz szeretteivel, ha nem is személyesen, de a cédéje által hallhatóvá válik számukra. Különleges érzés volt visszahallani saját hangunkat, hisz egyikünk sem készült cédé kiadására eddigi életében. Most ennek is eljött az ideje. Hálásak vagyunk az intézet vezetőségének a lehetőségért és az informatikusoknak a hatalmas türelemért, emberségért, mindenért, amivel lehetővé tették, hogy a cédékre, ha többszöri nekifutásra is, de azok a gondolatok kerüljenek, amik a legjobb előadásban hangzottak el.”

Részlet Molnár Éva elélt leveléből

Fergeteges ősbemutató Balassagyarmaton

Vastaps volt a jutalma Fellegi Ádám zongoraművésznak és a fogvatartottaknak a bibliai témájú zenés színmű befejezésekor. A balassagyarmati börtönkápolna felszentelésének egyéves évfordulóján bemutatott „rockopera” az irgalmas szamaritánus történetét dolgozta fel, szellemesen, profin, hallgatató-dúdolható dallamokkal.

Több hónapos próbafolyamat, tizennyolc fellépő fogvatartott, István Károlyné nevelő, Darvas Ferenc zeneszerző, Fellegi Ádám koncert-zongoraművész, Gagy Dezső szövegíró-elítelt, Honti György színművész és a börtön lelkesze, nevelői, felügyelői mindannyian kellettek a kirobbanó sikerhez: gyönyörű énekkel, izgalmas gitár- és kongadobfutatokkal, Fellegi Ádám zseniális zongorajátékával élvezhető, ma is aktuális történet kerekedett az újszövetségi példabeszédből.

A híres példázatban egy utazót megtámadnak, megsebesítenek, kirabolnak és otthagynak az út szélén. Később egy farizeus főpap és egy levita pap halad el mellette, de egyik sem áll meg segíteni; végül egy szamaritánus áll meg, és (a zsidó és a szamaritánus ellentét ellenére) segít rajta.

A példázat a leghíresebb bibliai történetek egyike, olyanira, hogy a „szamaritánus” szó a köznyelvben is „nagylelkű és irgalmas szívű ember”-t jelent.

A történet idején a szamaritánusok a zsidók szemében megvetett eretnekeknek számítottak. A példázateredeti szándéka szerint tehát valójában a diszkrimináció és hátrányos megkülönböztetés elleni példabeszéd.

Nem véletlenül zengett-harsogott a finálé ref-rénje:

„Nem vagyok bűnös / nem vagyok bűnös / senki sem bűnös! Nem vagyok ártatlan / nem vagyok ártatlan / senki sem ártatlan! Csak a jóistennél van az ítélet joga.”

Ahogy az irgalmas szamaritánus megformálója, Sztojka András megfogalmazta, „a legnagyobb élmény a csapat, a közösség kialakulása jelentette. Munka után, napi kétórás gyakorlással született az előadás. Fellegi művész úr sosem érezte velünk, hogy kevesebbet érünk, mert

Fotó: Palyi Zsófia (origó)

börtönben vagyunk. Nem kérdezte, ki miért ül, csak a végeredmény számított. Hat nap múlva szabadulok, az otthoni gyülekezet már számít rám a kórusban.” A megvert, kirabolt utazót játszó Ramos Béla hozzátette: „A főpróba nagyon rosszul sikerült, azzal nyugtatott a művész úr, hogy nem baj, az igazi színházakban is így szokott lenni, annál jobban fog menni a bemutatón. És tényleg így lett! Mondjuk, délután fogvatartott társainknak adjuk elő még egyszer a darabot, az lesz az igazi, mert ők nem udvariaskodnak, rögtön jelzik, ha valami félrecsúszik. Reméljük, megismétlődik a délelőtti siker.”

Karácsony ünnepe

Advent van, a világon többmilliárdan készülődünk, várakozunk a karácsonyra és az új évre. Ez az ünnep, távol a családtól, a fogvatartottaknak talán még nebezebb, mint a hétköznapokat megélni. A szabadságot mi sem tudjuk visszaadni, de színes összeállításunkkal az ünnepkörböz kapcsolódó érdekességekkel szeretnénk ünnepi bangulatot vinni a zárt falak közé.

A karácsonyi asztal díszítésének és az étkezésnek a néphagyományokban szigorú rendje volt. A feltálat fogásoknak mágikus erőt tulajdonítottak. Az asztalra gabonamagvakat helyeztek, ebből adtak a baromfiaknak, hogy jól tojjanak, az asztal alá pedig szalmát tettek, annak emlékére, hogy Jézus jászolban született. Az ételek közül előnyben részesítették azokat, amelyek bőséget, jó termést ígértek a háziaknak. Innen a bab, borsó, lencse, mák, dió, hal megjelenése a karácsonyi asztalon. A fokhagyma az egészséget, a méz az élet édességét jelképezi. A kalácsból, almából az első falatokat szétosztották egymás között, hogy a család mindig összetartsa. A karácsonyi morzsát összeszedték, és az állatoknak adták, hogy termékenyek legyenek, de jó volt betegeket gyógyítására, rontás elűzésére is. Sok helyen este az asztalt nem szedték le, hogy a betérő kis Jézus ne maradjon éhes.

A skandinávok karácsony táján a manókra ügyelnek: a kis koboldok a házban élnek, és karácsonykor előjönnek rejtekükből, hogy bosszantsák a lakókat. Lecsillapításukra a családok egy tál rizksását helyeznek a padlásra. Nagy-Britanniában szenteste a gyerekek zokni alakú zsákocskát függesztenek az ágyra vagy a kandallóra, abban a reményben, hogy a kéményen keresztül eljön hozzájuk *Santa Claus* és ajándékkal tölti meg azokat. A karácsonyi események középpontjában december 25-ei vacsora áll, ekkor pulykakakas és a híres karácsonyi puding kerül az asztalra. A magyar ünnepi asztalra is hagyományosan hal, pulyka, vagy töltött káposzta kerül, és nem maradhat el a diós és mákos bejgli sem.

Guinness-bejgli

2007 karácsonyán, a Parlament előtt sült meg a világ eddigi leghosszabb bejglije. A diós és mákos süteményt huszonegy magyar mestercukrász gyúrta, töltötte, tekerte és sodorta a Kossuth téren. A Guinness-rekorder bejgli 570 méteren át tekergőzött a téren felállított asztalokon, a bejglire várakozók legnagyobb örömére.

Újévi szerencsét hozó ételek

A görögök vasilopita nevű pita-kenyerükkel igyekeznek minél több jót magukhoz vonzani: a kenyér belsejébe egy pénzérmét tesznek, így sütik ki. A japánok ünnepi étele a soba tészta, amit úgy kell lenyelni, hogy ne törjön meg, így lesz övék a hosszú élet. A másik ételük a mochi rizs, melyből pogácsákat formáznak. A rizspogácsákat az isteneknek ajánlják, majd cikkelyekre szelik, a szerencse és jó egészség reményében a családtagok osztogatnak rajtuk. Az Egyesült Államokban tehénbabot és kel- vagy káposztalevelet biztos, hogy találunk a tányéron, melyek a pénz szaporaságát jelképezik. Mivel ezen a vidéken a sertés a jólét másik fő jelképe, a zöldségek mellé valamilyen sertéshús, általában sonka társul. Spanyol nyelvterületen

a szerencse bevonása érdekében tizenkét szem szőlőt szokás elfogyasztani, mikor éjfél ut az óra. Minden szem egy-egy hónapot jelképez. Ha a szőlőszem édes, jó hónapot remélhetünk, ha savanyú, akkor ne számítsunk túl sok jóra. A legbölcsebbek talán a Fülöp-szigetek lakói: a lényeg, hogy sok legyen és finom. Ha éjfélkor az asztalon étel van, elég hozzá, hogy egész éven át jóllakotlan hajtsák álomra a fejüket. Mi magyarok a szopora lencsétől és az újévi, ropogósra sült szerencsemalactól várjuk jó szerencsénket.

Csendes éj

A karácsony hangulatához ugyanúgy hozzátartozik a Csendes éj, mint nekünk, magyaroknak a bejgli. A dalt 1818-ban írta egy osztrák pap, *Joseph Mabr*. A karácsony előtti napon ugyanis eltört a temploma orgonája. A pap a karácsonyt nem tudta ünnepi zene nélkül elképzelni, így buzgón nekiült egy olyan dal írásának, amelyet az orgona hiányában a templom kórusa is előadhatott. Másnap abban a templomban csendült fel először a *Stille Nacht*.

Karácsonyra készül

Saját kezűleg is készíthetők egyszerű, de nagyszerű karácsonyi ajándékok, melyekkel meglephetjük szeretteinket. Ehhez adunk néhány tippet, és elkészítésükhöz segítséget. Nem kell hozzá más csak papír, textildarab, ceruza, vonalzó, olló, ragasztó, tű és cérna.

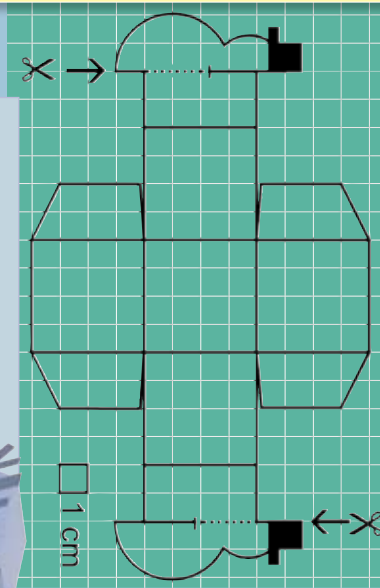

Díszdoboz

Ezek a dobozok önmagukban is szépek, de akár apró ajándékokat is belerajthatunk.

Így készül:

- 1 Másoljuk rá a kartonpapírra a szabásmintát. Legegyszerűbb kockás papírra lerajzolni, azt kivágni, és az így kapott szabásmintát rámásolni a színes papírra.
- 2 Vágjuk ki, és a vonalak mentén hajtsuk vissza. Rajzoljunk rá (pl. színezzük ki a hóember kalapját), de írhatunk is rá néhány szót.
- 3 A ferde szélű dobozfüleket kenjük be ragasztóval, és ragasszuk össze a dobozt. Bármilyen papíragasztót használhatunk.
- 4 Zárjuk be óvatosan a dobozát. (Könnyebben be tudjuk csukni, ha az ujjainkkal kicsit torzítjuk a doboz oldalát.)

1.

2.

3.

4.

Papír karácsonyfa

Ehhez a mutatós karácsonyi díszhez csak ragasztó és egy régi újság kell. Ragasztás nélkül is elkészíthetjük, ha az alsó fülecskét a hajtás közé rejtjük, vagy ollóval levágjuk.

Így készül:

- 1 Hajtsuk be az újság felső sarkát a közepéig.
- 2 A képen látható módon hajtsuk be újból a közepéig.
- 3 A túlnyúló fülecskét hajtsuk vissza és ragasszuk le.
- 4 Ha elkészültünk, nyissuk szét legyezőszerűen.

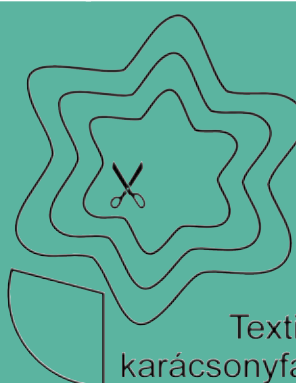

Textil karácsonyfa

Bármilyen, akár többféle textilmaradékból elkészíthetjük.

Így készül:

- 1 Hajtsuk ketté a textilt és fonák oldalára rajzoljuk fel a kivágott szabásmintákat.
- 2 A rajz mentén varrjuk körbe úgy, hogy kb. 2 cm rés maradjon az eleje és vége között.
- 3 Ollóval vágjuk ki, majd fordítsuk ki a résen keresztül mindegyik összevarrt csillagot.
- 4 A résen keresztül óvatosan tömjük ki vattával.
- 5 Apró, láthatatlan öltésekkel varrjuk be azokat a réseket, ahol betöltöttük a vattát.
- 6 A tetejére kerülő gúlat csak félig tömjük ki, a szélét pedig hajtsuk vissza és varrjuk le.
- 7 Erősebb vagy dupla cérnára fűzzük fel a csillagokat.

Textil karácsonyfa

Jó munkát kívánunk!

Mosolyt csal a gyermekek arcára

Én bohócnak születtem – vallott saját magáról az a 31 éves fiatalember, aki egy sikeres kezdeményezésnek köszönhetően az utóbbi hónapokban több előadást is tartott Békés megyében. A gyulai börtön lakóját mindenhol örömmel fogadták, van, ahova már vissza is hívták egy újabb rendezvényre.

Okozott némi meglepetést a vezetők között, amikor a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet egyik fogvatartottja azzal a kéréssel állt elő, hogy engedélyezzék számára civil foglalkozásának gyakorlását. *Hurguly György* ugyanis artistaként, bohócdoktorként dolgozott.

Nem mindennapi ötlet volt, ez igaz, de ismerve a fogvatartottat, úgy gondoltuk, nem eleve elvetendő a kezdeményezés. Ezért továbbítottuk a kérést az országos parancsnoksághoz, ahonnan végül is megkaptuk az engedélyt – mesélt az előzményekről *Arató Ferenc*, a gyulai börtön parancsnoka. Mint megtudtuk, az idei nyár óta két alkalommal Békés megyei óvodákban, háromszor pedig kórházakban járt már Andor bohóc. Előadásaira természetesen elkísérte őt nevelőtisztje, s az intézet parancsnoka is meggyőződött arról, hogy érdemes volt lehetőséget adni a fogvatartottnak a külső munkára. A gyerekek, de a szülők, s a pedagógusok, a kórházi személyzet is mindenhol nagy örömmel fogadta a hórihorgas fiatalembert. A gyulai kórházban például olyan jó benyomást tett az ott dolgozókra, hogy a nővérek újra meghívták, s arra kérték, legyen ő a Mikulás a decemberi ünnepségükön.

Megyeszerte jól ismerik Andor bohócot, erről *Arató parancsnok úr* is meggyőződhetett. – Kellékek beszerzése közben tértem be egy üzletbe, ahol előadtam, hogy bohócorra lenne szükségünk, de lehetőleg több darabra. Az elárusító rögtön rákérdezett: csak nem a bohócdoktornak viszi? – mondta az intézet parancsnoka utalva arra, hogy *Hurguly György* jól ismerik a környéken.

Megnevettetni a többieket

– Én bohócnak születtem. Már hét éves koromban elhatároztam, hogyha felnövök, ezt szeretném csinálni. Gyerekként is imádtam a társaság középpontja lenni, megnevettetni a többieket, gondoskodni a jó hangulatról. Autodidakta módon sajátítottam el az artistaszakmát, de itthon és külföldön is sokat tanultam, igyekeztem kialakítani a saját stílusomat – hallhattuk a mosolygós fiatalembertől, aki őszinte lelkesedéssel beszélt az előadásokról: – Felléptem fesztiválokon, kisebb-nagyobb rendezvényeken, születésnapi bulikon. Szívesen mentem mindenhova, ahova hívtak. A fesztiválokon általában sosem kértem pénzt a rendezőktől, csak kitettem a kis dobozom, mint az utcazenészek, és a

közönségre bízom, ad-e valamit. Az én fizetségem a gyerekek mosolya, nevetése. Egyszer egy kislány több évvel azután ismert fel, hogy egy kórházban találkoztunk, s mondta: „én miattad gyógyultam meg...”. Ez mindennél többet ér. A legnagyobb élményem az volt, amikor egy rendezvényen egy Down-kóros kislányka jött oda hozzám és megkérdezte: mennyibe kerül a hajtogatott lufi. Természetesen rögtön és persze ingyen készítettem a kis hercegnőnek egyet, és ő boldogan vitte. Aztán visszaszaladt hozzám egy saját maga által hajtogatott kis, origamiszívvél. Ott vége szakadt az előadásnak, mert nem bírtam a könnyeimmel – sorolja most is meghatottan *Hurguly György*. Mint mondta, nagyon szereti a gyerekeket, hiányzott neki a bohóckodás a rács mögött, s ezért próbálkozott meg azzal, hogy felajánlja munkáját a büntetés-végrehajtáson keresztül a gyermekintézményeknek. – Én most így tudok adni valamit, amivel remélem, segíteni tudok. Ha kikerülök, ezt szeretném folytatni, ez az életem – mondta. A 31 éves fogvatartott egyébként sem szeret tétlenkedni. A börtön konyháján dolgozik, s szabadidejében gyakran fest és rajzol. *(A lap 12–13. oldalán grafikai illusztrálja a fogvatartotti novellát. A szerk.)* A gyulai intézet falait is kidíszítette már 3x3 méteres alkotásaival, amit különleges technikával készít. Porpaszteltt vizet fel a felületre, s azt ujjával formázza meg.

Az igazi persze mégis csak a bohóckodás. Hosszasan mesélt arról milyen fontos, hogy kapcsolatot tudjon teremteni a kicsikkel. Előadásai során igyekszik mindenkivel egyenként is foglalkozni. Először felméri a közönséget, aztán rögtönöz. Produkciója mindig spontán, nincsenek előre megalkotott paneljei. Így minden előadás más és más. A kisfiúkat pajtikámnak, a kislányokat hercegnőnek vagy királylánynak szólítja, amitől azonnal megnyeri az apróságokat. Andor bohócot imádják a gyerekek, s a börtön személyzete is elégedett vele. Így az előadások sora folytatódhat. Sok helyen felbukkanhat még a lufihajtogató, mosolyt varázsló fogvatartott.

Gajdács Emese

Morus Tamás imája bebörtönzése előtt

Uram, ha lehetséges, adj nekem testi egészséget, hogy ép szervekkel szolgálhassak Neked! Adj nekem, Uram, egyenes lelket, hogy lássam, mi a jó és a helyes. Ne féljek a gonosz támadásától, és minden ügyemet rendbe tudjam szedni! Adj nekem, Uram, készséges lelket, mely sohasem unatkozik, nem panaszkodik, nem kesereg és nem sértődékeny! Segíts, hogy ne törődjem mértéken felül azzal a valamivel, amit Én-nek hívnak. Adj, Uram, humorérzéklet! Segíts, hogy értem a tréfát, és derűs lehessek, s másokat is derűre késztessek. Amen!

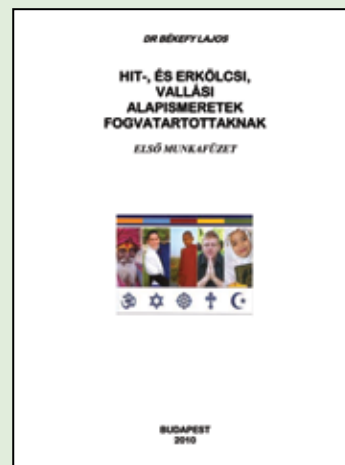
Megjelent a hitéleti munkafüzet

Októberben jelent meg dr. Békefy Lajos, a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet börtönlelkészének hiánypótló munkája, a „Hit- és erkölcsi, vallási alapismeretek fogvatartottaknak – első munkafüzet” című kiadvány. A munkafüzetet a börtönlelkézi szolgálat újraindításának tizedik évfordulójára állította össze a szerző. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága által is támogatott füzet öt fejezeten át segíti az eligazodást a keresztyén hit és a biblia világában.

„E kis munkafüzet gondolata azóta érelődött bennem, amikor 2002-ben először beléptem börtönlelkézi szolgálatom alegység-

geibe, a Pálhalmi Országos Bv. Intézet sándorházai, bernátkúti és mélykúti körleteibe. Kerestem, s nem találtam semmiféle „kapaszkodót”, segédanyagot, amivel szolgálatomat megkezdhettem volna. Bibliám, énekeskönyvem volt velem. De mit adhatnék azérdeklődő, kérdező, kereső fogvatartottak kezébe, ami röviden, egyszerűen előadja nekik keresztyén hitünk és erkölcsi tanításunk lényegét? Ekkor született meg a munkafüzet gondolata, amiben segített a protestáns egyházak szép hagyománya, a kátészerű, kérdés-feleletes „hitoktatás” több évszázada jól bevált módszere.”

(Részlet a szerző előszavából)

Bibliaismereti vetélkedő

Advent második vasárnapján rendezték meg a III. Országos Bibliaismereti Versenyt, melyen huszonkilenc börtönből ezerkét-száz fogvatartott vett részt. A Börtönlelkészek Magyarországi Szervezete és a Magyar Testvéri Börtöntársaság szervezésében megrendezett bibliaismereti versenyen negyven kérdésre kellett választ

adni: húsz kérdés a Zsoltárokról, húsz kérdés Máté evangéliumára vonatkozott. A vetélkedő iránt egyre nagyobb az érdeklődés, ezért több intézetben elővetélkedőt kellett tartani, hogy a legjobb

gítárjával és énekével szerzett örömet a jelenlévőknek. Adventi énekének visszatérő refrénje sokáig visszhangzott a résztvevők szívében: Jézus vár, Jézus vár...

bak kerüljenek az advent vasárnapi döntőbe. Pálhalmán dr. Békefy Lajos börtönlelkész adventi elmélkedésével, imádságával és a női kórus énekével kezdődött a nemes versengés. A parancsnoki épület alkalomhoz illően berendezett dísztermében másfél óra állt a fogvatartottak rendelkezésére, hogy megválaszolják a munkafüzet tesztkérdéseit. A szünetben egy fogvatartott adventi verset szavalt, egy másik

Látogatás a Hadtörténeli Múzeumban

Történelmi környezetben találták magukat a Fiatalkorúak Bv. Intézetének fogvatartottjai, ugyanis csoportos kimaradáson vehettek részt a Hadtörténeli Múzeumban. A csoportnak Németh Csaba múzeumpedagógus tartott kétórás előadást a történelmi fegyverekről. Mindenkinek nagy élmény volt, hogy kezükbe is vehették a régi tárgyakat. A történelmi séta nagy öröm volt mindenkinek, melyről egyikük így nyilatkozott: „Elsősorban köszönöm mindazoknak, akik segítettek, hogy megírhatok egy élménybeszámolót, másodsorban különösen örömmel tölt el az írás, így legalább kétszer élhetem át a csütörtöki napot.”

Egy nap a börtönben

Szöveg: Somogyi Gábor fogvatartott Kép: Hurguly György fogvatartott

R eggel van, korán ébredek, tudván, megint eltelt egy nap és közelebb vagyok hozzád. Ezen gondolkozva cigaretta gyullad a kávé után. Léptek a folyosón, majd egy kattánás, aztán a lámpa fénye vakítóan telepszik rám. A többiek is kelnek, és látom tekintetükben álmaik boldog perceit, s az ébredés utáni kétségeket: „...vajon otthon vár-e még valaki? nem próbál-e elfeledni? szeret-e mint azelőtt, és nem adta fel a reményt? ...kitart-e mellettem, s vajon megérdemlem?”

Ezernyi kérdés és ezekre keresve a választ felébredünk, bár nehezen feledve szabadságról, szerelemről s boldogságról szőtt álmainkat. Elhessegetve a nyomasztó gondolatokat, így indul a nap.

Mindenki öltözik rendbe téve magát, mintha készülne valahová; de nem mehet, csak a váltás közeleg. Elfogadva sorsunk beállunk a sorba, hisz ez az örök feladata „fejet hajtva a törvény előtt”, s csak a magunkba fojtott büszkeség ad erőt. Erőt, amely visszatart nyugalomra intve, mert belegázoltak az önérzetünkbe, de mindegy: tűrünk beletörődve, hisz nem tarthat örökké. Egyszer

lejár az ítélet, mellyel megbélyegeztek, és nem tartozhatsz tovább a bűntelen emberekhez. Mind-egy mit csináltál, s igaz-e vagy nem, magadon hordod a „béklyót” az életedben, lelkedben őrzöd majd emléket a börtönnek, melyet csak szerelmed feledtethet veled.

És ismét felébredtél, s feleszméltél a saját magadban keresett válaszok átrágása után, melyeket arra keresel, „ki vagy te, és mi rosszat tettél, hogy ide kerültél?” Mivel a valóság szürke és egyhangú képe nem érdekel, ismét magadba nézel, keresed, kutatod születésed s létezésed értelmét és saját magad énjét: rossz vagy-e, vagy jó, s ezt ki dönti el? A törvény, egy bíró vagy a lelkiismeret? Ezernyi kérdés, megannyi válasz, megfjeteni kevés egy élet, átgondolva mindezt, mit tettél s még mit nem, ezzel töltöd napjaid itt bent.

A reggelt időközben felváltja a nappal, s a rideg valóság a lelkembe nyilall, hisz nem veled vagyok, hanem a többi rabbal.

Miután jóllakik lelked ábránddal és reménnyel, megetetik tested az ebéddel és a délutáni értelmetlen és érdekbeszélgéseket felváltják az erőltetett időtöltések, melyeket gyermekded lélekkel magadnak bemesélve örömmel teszel, hogy átsegítsd magad egy újabb órán, ami nem telik csak lassan. Rápillantva a mutatókra, mint legnagyobb ellenségedre, az időre, amely gátat szab szabadulásod felé vezető utadon, így telik el a napod és újra este lesz.

Eljött az este s utána az éjszaka. Úgy látom, a hangulat kicsit boldogabb, nem tudni miért: talán mert elmúlt egy nap? Vagy csak álmodni készül minden rab? Ilyenkor este megnyugszik a lélek, „mert álmukban hazatérnek az élítéltek”. Lefekvéshez készülve elmélázhat azon, mit csinál majd másként szabadon? Hogyan éli tovább elrontott életét s bűnhődött-e bűneiért? És miképp vigasztalja megbántott kedvesét? Ily gondolatokkal van tele elméjük, s szeretettel családjuk iránt a szívük. Testük elfáradt, ellazul csendesen, s a tévé halk zajánál újra elmereng, visszagondol az elmúlt napra, töri a fejét elgondolkozva: - Írtam-e levelet? Vajon eleget? ... megírtam-e, hogy őszintén szeretek? ... bocsánatot kértem-e az összes bűnömért, s ha igen, ez elég? ... elég-e, hogy jobb emberként szeressél? Az egómat szétszedve még ezernyi gondolat jut eszembe, mit a lélek már nem bír egyszerre.

Mindegy, végül is az itt élő ember célja, hogy bűneiért az éveket lerója, s majdan a civil életben bűnök nélkül boldogan élhessen.

Ezeken az elveken végigfutva hajtod fejed álomra, jó éjszakát kívánsz a többieknek, beszélgetsz egy kicsit, ma mik is történtek, lefutva ezzel a tiszteletköroket, pedig gyűlöld ezt a közeget.

Úgy teszel, mintha érdekelnének mások, pedig csak próbálsz megőrizni emberi méltóságod.

Aztán elalszol a félhomály fényében, és reméled, álmaid beteljesülnek mind-mind ezrével. Már alszol, és kívülről látod keserű sorsod. Ott is hagyod öntudatlan tested a börtönben, s lélekedben hazasietsz. ...örömdobben az álmoknak útján önfeledten, a bűnöktől megtisztulva, végre hazaérkezem. Elfeledve a szenvedésben eltöltött éveket, melyek fáradttá s meggyötörtté tették az éneket, s akadályozták létezésem veled.

De vége! Hevesen dobogó szívvel az ajtón belépve érzem, ahogyan körülölel a béke s a szeretet, amit a családom adhat csak nekem, érzem, boldog vagyok, s a kedvesem ölelése szoros. Szorosan átkarol örökre, és nem enged többé börtönbe.

De mielőtt az oly rég várt csók ajkaim érintené, visszazuhanok testembe, s a lámpa fénye vakít a szemembe, amely még örömkönnyekkel van tele. Feleszmélve, s az édes álmokat nem feledve ébredek a visító csengőre, s fájó szívvel jövök rá: még nincs vége, csak álmaim tréfáltak meg egy kis időre.

Újra reggel van, és álmos szemekkel nézek a valóság tükrébe.

Írjon egy fogvatartottnak!

A fogvatartottnaknál kevesen tudják jobban, hogy egy levél milyen nagy örömet tud szerezni, különösen karácsony közeledtével. Sokan vannak azonban, akiknek egyáltalán nem ír senki, hiába várják a postát nap mint nap. A „writeaprisoner.com” nevű amerikai szervezet nekik nyújt segítséget.

„Amikor 2000-ben elkezdtem ezt a szolgáltatást, nem gondoltam volna, hogy milliós közösséget építünk” – meséli Adam Lowell, a szervezet vezetője. „Az egész azért indult, hogy széles körben arra biztassuk az embereket, hogy levelezzenek fogvatartottakkal. Ma már több ezer ember nyújt segítséget a raboknak, és több ezer fogvatartottnak változott meg az élete, miután levelezőpartnerre talált szervezetünkön keresztül.”

A writeaprisoner.com egyszerű működési elven alapul: a fogvatartottak évi 40 dollár (kb. 8000 forint) tagdíjat fizetnek azért, hogy bekerüljenek a honlap adatbázisába, és ott közöljenek magukról mindent, amit fontosnak tartanak, beleértve, hogy miért és meddig raboskodnak. Bárki, aki úgy dönt, hogy levelezni szeretne egy fogvatartottal, felveheti vele közvetlenül a kapcsolatot, de írhat a szervezetnek is e-mailt, ők az első levelet kinyomtatják, és eljuttatják a fogvatartotthoz. Ezután kettejük dolga, hogy levelezni kezdenek-e egymással. Jelenleg kb. 6300 fogvatartott van regisztrálva, nagyjából évente ezer fővel bővül a létszám. A szervezet eredményeit jelzi, hogy szinte minden nap kapnak levelet olyan rabtól, aki meg akarja szüntetni tagságát, mert levelezőpartnerre talált.

Egy levél reményt adhat

„A börtönben gyakran az egyik legnehezebb órája a napnak, amikor a postás érkezik. Egy levél érkezése reményt adhat nekik.” – mondja Lowell. A szervezet nemcsak arra hívja fel a honlap látogatóinak figyelmét, hogy levelezzenek a rabokkal, hanem, hogyha már elmélyült a kapcsolatuk, mentorként is segítsenek nekik, különösen, amikor szabadulnak, és szeretnének visszaileszkedni a társadalomba. „Ha csak egy fogvatartottat megmentünk attól, hogy szabadulása után visszaessen, minden erőfeszítésünk megérte” – vallja Lowell, aki már több olyan esküvőre kapott meghívást, amely egykori fogvatartottak és levelezőpartnereik között szövődő szerelemből lett.

Adam Lowell hamar közel került a börtönök világához, egyik dédnagybátyja börtönben halt meg 40 évvel ezelőtt. „Az örök azt nyilatkozták, hogy

öngyilkos lett, de a boncolás kimutatta, hogy halálra verték. Később egy fogvatartott kicsempészett egy levelet a dédnagymamámnak, melyben leírta, hogy az örök voltak, példát akartak statuálni valakin” – meséli. „Anyám részt vett az első börtönműveltségi program elindításában Pennsylvániában, amikor még külsős tanárok nem mertek bemenni az intézménybe.” De a családi történetek mellett Lowellnek sok gyerekkori barátja is börtönben van, akad köztük, aki gyilkosságért. „Az egyik legcsendesebb, legkedvesebb fiú volt, 11 éves korunkban egyszer lerobbant a biciklim, és ő kilométereken keresztül vitt hazáig a sajátján. Bennem ez a kép marad meg róla. Igazából egy piti ügy miatt ült először, és a börtönben teljesen megváltozott. Amikor kijött, összeveszett egy barátjával, és veszekedésük gyilkosságba torkollott. Az ő története mindig arra emlékeztet, hogy egy embert soha nem a legelvetemültebb tettei alapján kell megítélni.”

„A börtönben nem sok pozitív hatás éri az embert. A fogvatartottak erősnek mutatják magukat odabent, csak hogy a többiek előtt ne tűnjenek gyengének. Sokuk csak kinti embernek nyílik meg – a leveleiben elengedik magukat, és emberi arcukat mutatják” – meséli Lowell. „Ha arra van remény, hogy a börtön falain belül változást érhetünk el, akkor mindenre van remény. Sokan pedig, akik csak nézelődni akarnak honlapunkon, arra jönnek rá, hogy valóban segítséget tudnak nyújtani egy embertársuknak.”

Bár a writeaprisoner.com nem nyújt jogi képviseletet, és nem is jogi szervezet, azok a rabok, akik igazságtalanul vannak börtönben, saját profiloldalukon kérhetnek segítséget. Lowell szerint az Egyesült Államokban óriási az arányuk a tévesen elítélteknek, ami azért is lehetséges, mert eleve a társadalom nagy százalékát képviselik a bebörtönözöttek – minden századik ember van börtönben és minden tizedik ember kerül élete során börtönbe rövidebb-hosszabb időre. Akadtak olyan elítéltek, akiket így találtak meg jogi képviselők, és hozták ki a börtönből.

Ma már nemcsak levelezőpartner-kereséssel foglalkozik a szervezet, több programot indítottak, melyek a fogvatartottak életét segítik. A Vissza a munkába egy munkahelyi reintegrációs program, melyben a hamarosan szabaduló rabok keresnek állást. A Könyvek a rácsok mögött elnevezésű programjukban pedig arra ösztönzik a honlap olvasóit, hogy felesleges könyveiket küldjék el a börtönökbe. Ezekon kívül bűncselekmények áldozatává vált gyermekek és fogvatartottak gyermekei számára működtetnek két ösztöndíjprogramot.

Papp Bojána

Rap-ülők

Nagy zsigongással indult a délután december 3-án a tőköli beszélőben: a Rap-faktor verseny elődöntőjének résztvevői töltötték meg a terepet. Huszonhárom rapversenyző tizenhat produkciójából nyolc jutott tovább a december 22-i döntőbe. A fogvatartottak saját szerzeményeiket adták elő. Új műfaj is született, a „lavo-rap”, melyben az ütemet a lavóról adták a fiatalok. A zsűri elnöke Eőry Gábor bv. alezredes (maga is gyakorló zenész) volt, aki így értékelte a hallottakat: „Újra megbizonyosodtunk arról, hogy sok tehetség szunnyad a zárkák rejtekén, újra és újra megvillanják képességeiket a fogvatartottak egy-egy zenei rendezvényen.” A december 22-i döntőn fellép az Animal Cannibals, Dopeman és testvére, valamint Sub Bass Monster. Ott lesz a Börtönújság is.

„Börtönmikulások” a debreceni javítóintézetben

– *Suttog a fenyves zöld erdő, Télapó is már eljő. Csendül a fürge száncsengő, véget ér az esztendő. Tél szele hóval, faggal jó, elkel most a nagykendő...*

A jól ismert ünnepi gyermekdalt ezúttal nem gyerekek, hanem a Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai énekelik, de nem gyerekeknek, hanem a debreceni javítóintézet lakóinak – ám mindentől függetlenül a hangulat valóban ünnepi.

Hiszen december van, a Mikulás és a karácsony ünnepének hava: s mintegy száz fiatal hallgatja a színpadon fősorakozott fellépőket – kilenc férfit és két nőt –, akik láthatóan nagyon komolyan veszik a feladatot: énekelnek, szavalnak, szólaban és csoportosan egyaránt, s mindent megtesznek érte, hogy a javítóintézet falai közé ünnepi hangulatot varázsoljanak.

A debreceni javítóintézetben jelenleg 124 fiatalember tölti előzetes letartóztatását vagy büntetését. Mint *Magyari László* igazgatótól megtudom: a zord körülményekellenére a nevelők ügyelnek rá, hogy kizökkentsék a kamaszokat az érhető okokból lehangelő hétköznapok világából. Ezekben a hetekben például adventi koszorúkat készítenek – amelyeket értékesítenek –, egy másik helyiségben pedig padlószőnyeget szőnek. Az igazgató szerint leginkább a december havi ünnepek viselik meg a bentlakókat, hiszen ilyenkor tapasztalják meg igazán, hogy mit jelent a családtól távol, szigorúan felügyelt környezetben ünnepelni. „Akinek jó a magaviselete, ilyenkor tíznapos eltávozást is kaphat” – teszi hozzá *Magyari László* annak érzékeltetésére, hogy milyen ereje van a Mikulás-napnak vagy a karácsonynak. Sokan vannak, akik ilyenkor messzire utaznak, hiszen a debreceni intézmény Hajdú-Bihar megyén kívül Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből fogad fiatalkorúakat.

A börtön ünnepi műsorát *Tóth Tibor István* bv. főhadnagy vezetésével állították össze. Részt vett az előadásban a 32 éves debreceni *H. János* is, aki kérésemre azt mondta: nagyon izgult a fellépés előtt, s

bízik benne, hogy a csapat nem vallott szégyent a kamaszok előtt. Megkérdeztem a műsorról a 26 éves *J. Elemért* is, aki *Veres Miklós* Mese a Mikulásról című versét adta elő. *J. Elemér* a fiatalok láttán természetesen a saját gyermekeire gondolt: van egy nyolc hónapos fia és egy hatéves kislánya. S hogy a kislány mit kapott volna Mikulásra, ha az apja otthon lehetett volna az ünnepen?

– Nem is kérdés: Barbie babát! – vágja rá *J. Elemér*.

– Az ünnepi műsor fellépői önként jelentkeztek a feladatra, s nagy lelkesedéssel vetették bele magukat a felkészülésbe – ezek már *Gyenge-Bíró István* bv. ezredes, a bv. intézet parancsnokának szavai. Elmondása szerint évek óta kiváló az együttműködés a börtön és a javítóintézet között, a felnőttek már több alkalommal adtak műsort a fiatakorúaknak, s a kamaszok is jártak már „vendégségben” a börtönben. Aminek a kulturális programok alapvető hasznán túl jelentősége van abból a szempontból is, hogy a fiatalok számára visszatartó erőt jelenthet a javítóintézetnél jóval szigorúbb rendben működő büntetés-végrehajtási intézetben tett látogatás. Még akkor is, ha a felnőtt elítélteknek olykor még arra is jut idejük, hogy ünnepi szavakat tanuljanak be.

Kácsor Zsolt

Térköburkolók Pálhalmán

Húsz fogvatartott tett sikeres térköburkoló vizsgát a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet sándorháza objektumában, decemberben. A vizsgához szükséges képzést a Székesfehérvári Regionális Képző Központ szakemberei biztosították. A vizsga után az objektum parancsnok-helyettesétől vették át a bizonyítványt mind a húszan, közülük öten kitűnő eredménnyel.

Advent a börtönben

Öltárképzőszentelés Állampusztán

Ünnepi szentmise Sátorlajújhelyen

Sportvilág, 2010.

Kajakos bajnok a Hungaroring, tornász a MOB elnöke, egy bunyós Madár Amerikában, Győrbe költöztek a legjobb kézsis kapusok, Verrasztó Evelyn szerelmes lett, Talma lepaktált Banderasszal, angol tulajja szívesen magára bagyná a Fradit. Többek között ez történt 2010-ben és még csak el sem bagytuk Magyarországot.

Ha már ilyen jól megágyaztunk, akkor kezdjük a külfölddel! Ha így folytatódik, a Forma-1 minden rekordot megdönt. Az első színes bőrpilóta, Lewis Hamilton 2008-ban győzött, rá két évvel az eddigi legfiatalabb, a német Sebastian Vettel volt a leggyorsabb. Kíváncsian várjuk, mikor tűnnek fel a távol-keleti élversenyzők.

Talmácsi Gábor hosszú vívódás után szakított menedzserével, miután sehogy sem találta a kiutat a szakmai válságból. Stefano Favaro vitte be a motorsport világába, de miatta bukta Talma Aspar-szerződését. A „nemzet motorosa” hosszú vívódás után elköszönt az olasztól, hogy Antonio Banderas csapatához igazoljon. Nagy reményekkel vágtak neki a közös munkának, de Banderasék főszponzora váratlanul kihátrált, így Talma egyelőre csapat nélkül maradt.

Magyarország második legjobb úszónője, Verrasztó Evelyn hosszas egyedülét után beadta a derekát és már a Facebookon is vállalja új szerelmét. A kajakos Dombi Rudolfal több közös fotón is pózol. Közben a bátyja szakított egy másik úszónővel, Mutina Ágnessel. Zajlik az élet az úszóknál, Cseh Laci például új fényképezőgépet vett hobbiához, a fotózáshoz, Hosszú Katinka pedig továbbra is szorgalmasan tanul Amerikában, pszichológia szakon.

Kéziszek és boxolók

Győrbe igazolt a világ egyik legjobb kézilabdakapusa. Az Audi gyár jóvoltából sikerült Kisalföldre költöztetni Katrine Lunde Haraldsent, aki Pálinger Kati mellett a sportág kapuskirálynője. Külön érdekesség, hogy Lunde férje Magyarországon kívánta folytatni labdarúgó-pályafutását, de nem talált magának csapatot. A honi edzők nem tartották igazán tehetségesnek.

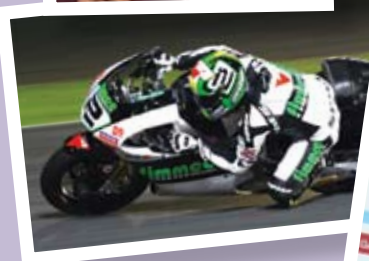
Nagy kérdés, vajon Erdei Zsoltról mit mondanak Amerikában. Madár szakított a hamburgi Universum istállóval és harmincnégy évesen szerencsét próbál az Egyesült Államokban. Az amatőr világ- és Európa-bajnok, profiként is bizonyító Erdei egy másik bokszoló, Balzsay Károly édesapjával készül, eddig remekül. Az első ellenfél egy kenyai versenyző volt, akit tizenkét menetben át püfölt a „magyar Madár”, de kiütni sajnos nem tudta. Pedig az amerikaiak a KO-ra gerjednek.

Kiváló bokszolóknak régi barátja, a szintén exuniversumos Kovács Kokó István idén majdnem a Magyar Olimpiai Bizottság elnöke lett. Végül „csak” a sportolói bizottság vezetését bízták rá. Schmitt Pál huszonegy év elnöklés után átadta a stafétát 1988 tornász olimpiai bajnokának, Borkai Zsoltnak. Schmitt köztársasági elnök lett, nem vállalhatta tovább a feladatot.

És akkor a további személycserékről. Egy szintén '88-as bajnok, a kétszeres kajakos aranyos, Gyulay Zsolt vette át Palik Lászlótól a Hungaroringet. A cél természetesen nem változik: egy évben egy nagy versenyre kell fókuszálni, a maradék hónapokban győzködni kell Bernie Ecclestone-t, hogy minden a legnagyobb rendben halad.

Foci

Kicserélődött a teljes focivezérlő. Orbán Viktor miniszterelnök hosszas unszolására az OTP-elnök, Csányi Sándor igent mondott és hajlandó szerepet vállalni

a magyar futballban. Kezdeként kirúgta Erwin Koeman, és az U20-as vb-bronzot nyerő edzőt, Egervári Sándort ültette a helyére. A kapitányváltás felborzolta a kedélyeket a válogatottnál. Amilyen lelkesen várta mindenki az Eb-selejtezőket, olyan kiábrándító volt a svédek elleni kezdés. A 0-2 és a Moldova ellen kiszenvedett 2-1 után borult a bili. Az egyik alapember, Huszti Szabolcs nyílt levélben kritizálta a vezetést, ezzel együtt lemondta a válogatottságot. A mester kiheverte a krízist és előbb San Marino ellen rúgott nyolcat, majd idegenben verte 2-1-re a finneket, végül Litvánia ellen is behúzta a kötelezőt a nemzeti csapat. Ilyen négymeccses győzelmi széria utoljára 1986-ban volt a magyar futballban, igaz, utána jött a mexikói 6-0-s pofon a szovjetektől.

Ha már pofon, akkor milánói Inter. A José Mourinho vezette kék-feketék megnyerték tavasszal a Bajnokok Ligáját, a bajnokságot, sőt, az olasz kupát is, de aztán kényszerűségből edzőt váltottak. A nagyszájú portugál, miután három év alatt mindent megnyert, nem látott több kihívást az Interben, ezért elment a Real Madridhoz. A spanyolok azóta szárnyalnak, az Inter csak szenved. Mourinho valamit nagyon tudhat...

És újra itthon. A Fradi angol tulajja, Kevin McCabe fontolgatja, hogy kivonul az országból és eladja üzletrészt. Lehet, hogy újra magyar kézben lesz a Ferencváros, végül is erre minden esély megvan.

Mint ahogy arra is, hogy jövőre sokkal több pénz folyik a magyar sportba. 2011-től érvénybe lép az új törvény, miszerint a társasági adó hetven százaléka fordítható a sport támogatására. Ettől azt várja a kormány, hogy a cégek bátrabban fektetnek majd a magyar sportba. Mindenki jól járna, még a szurkolók is.

Szilágyi László

Csernus Imre Tökölön bevállalta

Első szóra elfogadta a tököliek felkérését dr. Csernus Imre, a bevállalós pszichiáter, aki szeptemberben találkozott a fiatal fogvatartottakkal. Több mint száz fogvatartott és intézeti dolgozó töltötte meg a beszélő helyiségét, sokan könyveiket is elhozták dedikálásra.

A „bevállalós” pszichiáter hamar feloldotta a hangulatot azzal, hogy színpadra hívta azokat a jelenlévőket, akik merték vállalni magukat társaik és elsősorban önmaguk előtt. Majd a könyv került szóba: Csernus doktor tíz szabálya, mely a *Bevállalja?* című kötetében szereplő tíz beszélgetés elején áll, többeknek volt már házi feladata a börtönben. Ült a nézőtéren olyan fogvatartott is, aki hosszú évek amfetaminfüggősége után találkozott a doktorral. Ő arról beszélt, hogy mindenkinek meg kellene tanulnia a könyv alapmondatait, mint például: „Tartsd tiszteletben a saját érési idődet! ... Ne sietted az időt; ne csak túl akarj lenni valamin, hanem éld meg a napot.”

Előadásában fogódzót adott az önbizalom megszerzéséhez is, mely szerinte csak úgy működik, ha tudatosan bevállaljuk azt, amitől

félünk. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a gondjainkért csakis mi vagyunk felelősek, és szemléletesen beszélt az önzés romboló hatásáról is.

A falak ledőlhetnek

Érdekes helyzetgyakorlattal tette láthatóvá, hogy mennyire sérülékeny a helyzetünk akkor, amikor arra számítunk, majd hogy más megoldja a problémánkat, ahelyett, hogy magunkra támaszkodnánk. Az apaszereppel kapcsolatos tapasztalatokat firtatva megkérdezte a fiatalokúakat, hogy kinek milyen az apaképe. Kiderült, hogy kevés olyan fogvatartott van a közönség soraiban, aki felnézhet az apjára.

Az a fogvatartott, aki bátran kiállt a közönség elé és merte vállalni tettét, lelkiismereti feloldozással egyenértékű választ kapott, amikor Csernus doktor azt mondta: ő is

hibás volt, ő is felelős volt azért, hogy beült akkor abba az autóba.

„A gyávaság az önmagam boldog léte elleni erőszak. Merjek tenni, ne legyek nyuszi. Merjem felvállalni a döntéseimet, a véleményemet, álljak ki az igazamért és ne hagyjam magam földbe döngölni... Az én életem erről az egy napról szól. Mert mindig a mai nap dönti el, hogy milyen lesz a jövőd. Ezért minden nap mindent bele kell tenni abba, amit csinálunk. Ha ezt megtettem, nyugodt lehetek, még akkor is, ha nem sikerül minden,

mert emberből vagyunk” – adott útravalót a doktor úr.

A fogvatartottak helyzetével kapcsolatban beszélt arról, hogy esetükben könnyű a gyengébbel, a kisebbel kikezdeni, de kezdjen mindenki vele egyenrangúval, az valami, az teljesítmény. Nem abban mutatkozik meg a nagyfiúságunk, hogy legyőzzük a gyengébbet.

A jelenlévőket beavatta egy személyes történetébe is: egyszer megkérdezte tőle egy kollégája, hogy miért kezel újabb és újabb narkósokat, hisz úgymint becsapják. Azért, mert nincsenek reménytelen esetek, mindig van megoldás – válaszolta.

Meghalt Leslie Nielsen, a Csupasz pisztoly-filmek sztárja

Nyolcvannégy éves korában elhunyt *Leslie Nielsen* kanadai származású komikus. Népszerűségét az *Airplane!* című film és a *Csupasz pisztoly*-sorozat *Drebin* hadnagyának megformálása alapozta meg, de játszott a *Horrorra* akadva harmadik és negyedik részében is. Nielsen a kanadai Reginában született. Húszas éveiben New Yorkban élt, zenét és színészetet tanult. 1954-ben Hollywoodba költözött, szerződést kötött a Paramount stúdióval és jelentkezett a *Tiltott bolygó* szerepválogatásra, ahol megkapta *John J. Adams* parancsnok szerepét. A világhírt az 1980-as *Airplane!* című film hozta meg neki, amely az *Airport*-típusú légitársasárfilmek paródiája volt. Az alacsony költségvetésű film hatalmas siker lett. Majd a *Nagyon különleges ügyosztály* című tévésorozatban dolgozott, ahol először játszotta *Frank Drebin* nyomozó szerepét. A sorozat csak hat epizódot élt meg, ám a kétfalkezes, de nagyon határozott rendőr figuráját később újra eljátszhatta az 1988-as *Csupasz pisztoly*-ban, majd két folytatásában, a *Csupasz pisztoly 2 1/2*-ben és az 1994-es *Csupasz pisztoly 33 1/3: Az utolsó merényletben*. 1993-ban *Meztelen igazság* címmel vicces önéletrajzi könyvet adott ki, amelyben meg nem történt momentumokkal színesítette életének történetét. Írt például két *Oscar*-díjáról, *Elizabeth Taylor*ral való viszonyáról, valamint az elvonóban töltött időszakáról, ahova viccfüggőség miatt került. 1982-ben és 1989-ben *Emmy*-díjra jelölték, 2002-ben megkapta a kanadai állam által adományozható legmagasabb polgári kitüntetését.

Újévi szerencsemalac

A Börtönújság a tavalyi hagyományteremtő akció után idén is meghirdeti újévi nyereményjátékát. A szerencse a hűséges és figyelmes olvasóink mellé szegődhet, hiszen a kérdéseket ezúttal is ebből a lapszámból állítottuk össze. A helyes megfejtést beküldők között három ötezer forint értékű ajándékcsomagot sorsolunk ki.

A beküldés módja

A nyereményjáték megfejtését adja át nevelőjének legkésőbb január 17-éig. A megfejtésre mindenképpen írja rá nevét és nyilvántartási számát. Az összegyűjtött játékszervényeket a nevelők január 28-áig küldik el a Börtönújság szerkesztőségébe.

Sorsolás: január 31.

Jó játékot, sok szerencsét kívánunk!

1. Melyik börtön csapata nyerte az Első Autentikus Zenei Fesztivált?

- 1. Szeged
- 2. Tököl
- x. Balassagyarmat

2. Mit készítettek karácsonyra az egri börtön lakói?

- 1. falfestményt
- 2. mesecédét
- x. közös zeneszámot

3. Hány méteres volt a Guinness-rekorder beigli?

- 1. 470
- 2. 640
- x. 570

4. Milyen képesítést szereztek a pálhalmi fogvatartottak?

- 1. térkőburkoló
- 2. vízvezetékszerelő
- x. lakatos

5. Ki kísérte zongorán a Balassagyarmaton bemutatott rock-operát?

- 1. Demjén Ferenc
- 2. Kozsó
- x. Fellegi Ádám

6. Milyen „doktor” Hurguly György?

- 1. bohócdoktor
- 2. mosolydoktor
- x. fogorvos

7. Ki szerezte a Csendes éj című karácsonyi dalt?

- 1. Joseph Mohr
- 2. Kodály Zoltán
- x. Presser Gábor

8. Hol született az Élet hatalma című népmese?

- 1. Kínában
- 2. Afrikában
- x. Erdélyben

9. Ki nyerte idén a Forma –1 sorozatot?

- 1. Michael Schumacher
- 2. Lewis Hamilton
- x. Sebastian Wettel

10. Mi volt Leslie Nielsen híres filmtrilógiájának címe?

- 1. Meztelen igazság
- 2. Csupasz pisztoly
- x. Meztelen diplomata

A beküldő neve és nyilvántartási száma:

A bv. intézet neve:

Jogi kérdezz-felelek: változások 2010-ben

Idén is folyamatosan beszámoltunk a fogvatartottakat érintő jogszabályváltozásokról. Mivel ismétlés a tudás anyja, most összefoglaljuk a 2010-es év legfontosabb jogi tudnivalóit.

Mit jelent a „három csapás” és kire vonatkozik?

A visszaesőkre vonatkozik a büntető törvénykönyv pár hónapja hatályos módosítása, mely ezen a néven vált ismertté. Lényege: aki harmadszor követ el személy elleni erőszakos bűncselekményt, azzal szemben a harmadik bűncselekmény büntetési tételének felső határa a duplájára nő. (Példa: egy 2-től 8 évig terjedő bűncselekmény esetén a többszörös visszaeső 2-től 12 évig terjedővel, az erőszakos többszörös visszaeső 2-től 16 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető.) Ha az így számított felső határ a húsz évet meghaladja, akkor nincs bírói mérlegelés, kötelező az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása, a büntetés pedig nem enyhíthető.

Mi számít „személy elleni erőszakos” bűncselekménynek?

A törvény konkrétan felsorolja, hogy visszaesés szempontjából milyen bűncselekmények tartoznak a „személy elleni erőszakos” kategóriába. Több mint 30 cselekmény tartozik ide, így például az emberölés mellett a testi sértés, garázdaság, önbíráskodás, személyi szabadság megsértése, kényszerítés, erőszakos közöszlenség, szemérem elleni erőszak, zsarolás épp úgy, mint a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy elleni erőszak.

Fontos tudni, hogy a súlyosabb szabályok akkor is érvényesek, ha a cselekmények különböznek ugyan, de mindhárom ebbe a körbe tartozik, pl.: első bűntényesként testi sértésért vagy zsarolásért ültették le, 3 éven belül önbíráskodásért, majd harmadszorra hivatalos személy elleni erőszakot követ el.

Mit jelent a középérték?

Ha bármely bűncselekmény miatt szabadságvesztést szabnak ki, akkor annak hosszát a büntetés közepéhez igazodva kell megállapítani az eljáró bírónak, vagyis várhatóan nőni fog a kiszabott szabadságvesztések hossza.

Érdemes bocsánatot kérnem és kifizetnem az okozott kárt még az eljárás előtt?

Feltétlenül. Ez mindenképpen nyomatékos enyhítő körülmény, de egyes bűncselekmények esetén jóvátétellel még a büntetés is elkerülhető.

Vannak olyan vétségek, illetve 3 évnél nem súlyosabban büntetendő bűntettek (pl.: súlyos testi sértést okozó ittas járművezetés büntette vagy nagyobb kárt okozó csalás büntette

stb.), melyek esetén nem büntethető az elkövető, ha az elkövetést a vádemelésig elismeri, és az e célra kijelölt és kiképzett szakember előtti közvetítői eljárásban, jóváteszi az általa okozott sérelmet és azt a sértett elfogadja.

Ha nem hajtom végre a felügyelettől kapott utasítást, mit tudnak velem tenni?

A felügyelet testi kényszert fog alkalmazni, mely nemcsak joga, hanem jogszabályi kötelezettsége is, ha a fogvatartott az intézkedések passzívan ellenszegül, azaz nem hajtja azt végre.

Mitől függ, hogy kapok-e kedvezményt vagy sem?

Erről minden esetben a büntetés-végrehajtási bíró dönt. Mivel a bíró nem ismeri a fogvatartottakat, a rendelkezésére álló iratokat veszi alapul, melyben többek között a nevelő által készített értékelő vélemény is megtalálható. Ebben az elítélt személyi és büntetés-végrehajtási adatai és a vele kapcsolatos fontosabb események is rögzítésre kerülnek, így a viselkedés, tanulás, munkavégzés, a jutalmazás, fegyelmi adatok, a szabadidő eltöltése, a kapcsolattartás adataira is kiterjed. Fontos tudni, hogy az értékelő vélemény csak törvényben meghatározott, a bv. szervezet által nyilvántartható adatokat tartalmazhat.

Mit tehetek, ha másik intézetbe szeretnék kerülni?

Kérelmezni kell a fogvatartó intézet parancsnokánál, aki véleményezi, majd felterjeszti az Országos Parancsnokság megfelelő osztályára, ahol döntenek róla. A kérelemnek nem kötelező helyt adni, arról minden esetben a fenti szempontok mérlegelésével határoznak. Bár a kérelemről nem helyben döntenek, mégis helyben kell előterjeszteni. Teljesen felesleges az Országos Parancsnokságra küldeni, mert onnan mindenképpen visszaküldik a helyi parancsnokhoz véleményezésre.

Kihez fordulhatok, ha problémám van az étkezéssel, a ruházatommal stb.?

A legfontosabb, hogy a problémát meg kell oldani. Ennek érdekében haladéktalanul kérelmi lapon (nem szóban!) a nevelőhöz, vagy az illetékes (pl.: egészségügyi vagy gazdasági), osztályhoz kell fordulni, akik, ha a törvényi és egyéb feltételek lehetővé teszik, ésszerű határidőben intézkedni fognak.

Ezt követően a fogvatartott fordulhat a parancsnokhoz: írásban vagy parancsnoki meghallgatást kérhet. Azt azonban érdemes tudni, hogy a jogszabály a parancsnokot is köti, tehát csak olyan kérelemmel van értelme megkeresni, amiben döntenie jogosult. Erről a nevelő ad tájékoztatást.

(Sorozatunkat a következő számban folytatjuk.)

Sudoku

4					1			
				2	7		8	
		2		8		5		7
		7	2					
6	9							
	1		6		3			
	3			4	9			5
			7					4
					2	9		

9	5			1	8				3
				7					
8	2				9			4	
4			5				8		
	9							5	
		8			7				4
	4		3					7	2
				9					
7				5	1		3	8	

Tudta-e?

• Tudta-e a betlehemi csillagról?

Amikor Jézus megszületett a júdeai Betlehemben, Heródes király idejében, bölcsek érkeztek napkeletről Jeruzsálembé, és ezt kérdezték: Hol van a zsidók királya, aki most született? Mert láttuk az ő csillagát, amikor feltűnt, és eljöttünk, hogy imádjuk őt. (Máté evangéliuma, 2,1-2)

De vajon milyen csillagot láthattak? Johannes Kepler 1604-ben egy új csillagot fedezett fel, mely nem volt más, mint egy novarobbanás. Az új csillag nagyon közel helyezkedett el az éppen akkor történő Jupiter és a Szaturnusz együttállásától a Halak csillagképben. A két bolygó együttállása húszévenként megismétlődik. Kepler szerint, számításai alapján ez lehetett a betlehemi csillag. Ma már asztronómiai számítások is bizonyítják, hogy a betlehemi csillag a Jupiter és a Szaturnusz együttállása volt a Halak csillagképben.

Az oldal a rejtvenybirodalom.hu hozzájárulásával készült.

Viccek

Két új elítélt közös cellába kerül a börtönben. Az egyik egész nap le-fel rohangál a cellában. A másik nyugodtan fekszik a priccsen, és merengve nézi a plafont. Egyszer csak odaszól a társának: mond csak, minek rohangálsz folyton? Azt hiszed, ha futsz, akkor nem is ülsz?

A börtönben a rendőr a bekísért rab korábbi aktáit olvassa. Bolti lopás, betörés, fegyveres rablás, erőszak, zaklatás, zsarolás. Ez már rekord lehetne! Hát, tudja, – mondja az elítélt – elég sokáig tartott, míg kikísérleteztem, miben vagyok a legjobb.

A főkönyvelő bevezeti a pénztárba az új pénztárost és így szól hozzá: - Most figyelmeztetem, hogy nekem megállapodott emberre van szükségem, nem olyanra, aki ma belép, holnap meg kilép. – Tessék megnyugodni – feleli a pénztáros, – én legutóbb is nyolc évig voltam egy helyen. Hol?– kérdi a főkönyvelő. – Vácon...

Egy rab dúdolgat a cellájában. Az ór rászól:

- Mit képzelsz, egy börtönben csak úgy énekelget?
- Dobjon ki, ha nem tetszik!

Monk, a flúgos nyomozó Tony Shalhoub alakítja Adrian Monk-ot, ezt a furán viselkedő, elviselhetetlenül bogaras, számos kényszerbetegséggel küzdő civil konzultánst, akire a rendőrök is élő legendaként néznek, hiszen csak egyetlen megoldatlan ügye van (saját feleségének gyilkosát még keresi). De hogyan vélekedik Monk saját képességéről?		MEGFEJTÉS CSODÁLKÖZÖ HANG	DECILITER RÓV. AZONBAN SÁR	ELMÉLETI AZ USA 49. TAG- ÁLLAMA- BA VALÓ
		CSOKONAI MŰSZÁJA		
		NÉMET. SVÉD AUTÓ- JELZÉS	PÁRAT- LANUL VALL! SKANDI- NÁV NÉP	
		NAGY KÖNTI- NENS		
	REGI FE- JEDELEM	RÉSZÉRE	ITTRIUM. KÁLIUM	MARÓ FOLYADÉK
	KORGÓ GYOMRÚ			HADERÓ
FOTÓS AGYAG- MŰVES FLUOR VEGYJELE				TRÁK ERE- DETŰ NÉP ODAADÓ BELSŐ!
				A RÁDIUM VEGYJELE
FÉSZKET ÉPÍT			KEDVELT ITAL	DÁRDA
KÁLIUM VEGYJELE	BOROZ- GAT			JÓD
ÚJSÁG	SZÍNES SZALAG			BECÉZETT ZSÓFIA
		SZÁJ- PADLÁS		RÓTVAD
		ERES!		KEZDŐ- PONT
FŐZELÉK IS KÉSZÜL BELŐLE MELTÓSÁG IDŐ JELE				POR- HANYÓS
		VALÓDI SÓR		OMSZK FOLYÓJA O. BAJNOK HOLLAND ÜSZÖNŐ
		PARKOLÓ		RÓMAI 50-ES CIDA ELEJEI
NÉMA HITI		FELBOLY- DULÁS		
		EGÉSZ		
FOGADÁ- SÁRA SZEM VÁLADÉKA SZÉN			LIBA HANGOT ADÓ	
			AMPER	
				T